

عنوان مقاله:

معرفی نسخه خطی لیلی و مجنون اثر کرم علی به سفارش میرزا محمودخان، نماینده ایران در لاهه در دوره قاجار، فروخته شده در حراج بونامز انگلستان (طرح پیکرنگاری درباری تصویب شده در الزهار)

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ایرانشناسی، دوره 12، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 35

نویسنده:

الهه پنجه باشی - دانشیار نقاشی دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

نقاشی ها جدا از جنبه هنری و تاریخی، یکی از نمودهای فرهنگی و هنری و ادبی در دوره های مختلف تاریخ هنر ایران هستند. نخستین جنبه اهمیت این موضوعات، ارتباط با ادبیات غنی ایرانی و انتقال ادب و سنت های فرهنگی و هنری دوره های مختلف است. مطالعه این آثار می تواند به دلیل ویژگی های مفهومی و نمادین و ادبی و تزئینی و ویژگی های بصری، حائز اهمیت باشد. یکی از نمونه های ارتباط نقاشی دوره قاجار با ادبیات، نسخه خطی ای است که هنرمندی به نام کرم علی در دوره قاجار آن را نقاشی کرده است و اطلاع مشخصی از زندگی وی در دسترس نیست. کتاب نقاشی شده لیلی و مجنون در سال ۲۰۱۸ به قیمت شش هزار پوند در حراج بونامز انگلستان [۱] در شهر لندن فروخته شد. این نسخه برای میرزا محمودخان، نماینده ایران در لاهه هلند، کار شده و سفارشی بوده است. نسخه مذکور ۲۴ تصویر دارد که ۹ تصویر آن در حراج فروخته شده و تصاویر آن موجود است. هدف پژوهش حاضر پی بردن به مشخصات نسخه لیلی و مجنون است و اینکه چه ویژگی هایی متأثر از دوران قاجار در آن می توان یافت. پرسش پژوهش به این شرح است: این نسخه نقاشی شده قاجاری با موضوع لیلی و مجنون چه ویژگی های بصری دارد و چه چشم اندازی از زمانه خود را منعکس می کند؟ روش تحقیق در این پژوهش توصیفی تحلیلی است و شیوه گردآوری منابع، کتابخانه ای است. همچنین براساس اصول قواعد تجسمی، به روش قیاسی تحلیل نهایی صورت می گیرد. نتایج پژوهش حاضر نشان می دهد نسخه های نقاشی لیلی و مجنون در دوره های گذشته از لحاظ شکل و تزئین، شباهت های زیادی با هم داشته اند و یکنواخت تر اجرا شده اند، ولی این نسخه به لحاظ نقش و تزئینات متنوع تر است و در فضا و نمادهای استفاده شده و نقوش و تزئینات، متأثر از فضای تصویری دوره قاجار است و در نقاشی، تفاوت زیادی با دوره های قبل دارد.

کلمات کلیدی:

قاجار، نقاشی، لیلی و مجنون، ادبیات، نظامی، نسخه خطی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1633458>

